

2020 SODEV İNSAN HAKLARI, DEMOKRASİ, BARIŞ VE DAYANIŞMA ÖDÜLÜ GEREKÇESİ

SODEV'in 2001'den bu yana, insan hakları, demokrasi, barış ve dayanışma alanlarında olağanüstü başarı kaydetmiş ve örnek oluşturabilecek çabalar göstermiş kişi veya kurumlara layık gördüğü "SODEV Ödülü"nü seçici kurulu, bu yılki ödülün tüm sağlık çalışanlarını temsilen Türk Tabipleri Birliği'ne verilmesini kararlaştırmıştır.

Wuhan'da bulaşıcı ve ölümcül bir virüs olarak tanımlandığı andan itibaren bütün dünyanın gündemine giren ve ülkemizde ilk vakanın görüldüğü 11 Mart 2020 gününden bugüne kadar bir sağlık sorunu olmakla sınırlı kalmayıp, yaşamın ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel bütün boyutlarını esastan etkileyen COVID-19 pandemisi, 2020 yılının tartışmasız temel gündemini oluşturdu. Halen de belirleyiciliğini sürdürüyor.

Covid-19 pandemisi, mevcut düzenin, kapitalist sistemin toplumun sağlığını, sosyal yaşamını, işini ve geçimini korumak konusundaki yetersizliklerini tüm dünyada ortaya koydu. Ülkemizde pandeminin esas yıkıcı etkisi ise, ülkeyi yöneten AKP iktidarının tercihleri nedeniyle emekçilerin ve yoksulların çalışma ve yaşam koşullarının daha da ağırlaşması biçiminde oldu.

Hükümetin açıkladığı "Ekonomik İstikrar Kalkanı" paketleri yandaş medya tarafından ne kadar pazarlanırsa pazarlansın, işçileri, işsizleri, halkı koruyacak hiçbir anlamlı tedbir içermediği için psikolojik düzeyde bile bir rahatlama sağlamadı. İktidarın pandemi sürecinde akli, bilimi ve halkın gerçeklerini yok sayan bir yönetim anlayışı sergilemesi, salgının bedelinin daha da ağır olmasına yol açtı. Salgınla mücadelenin bilimsel olarak kabul edilen en etkili yöntemi olan temasın önlenmesi ekonominin çarklarına kurban edildi. Siyasi hesaplar uğruna gerçeklerin karartılması, salgınla mücadelede başarı için bir diğer önemli koşul olan şeffaflığı ortadan kaldırdı.

Ülkemizde COVID-19 pandemisinin yarattığı yıkıma karşı yürütülen mücadelenin "Demokrasi, Barış ve Dayanışma" iklimine etkisi en güçlü biçimde Türk Tabipleri Birliği'nin bu süreçteki eylem ve söylemlerinde cisimleşti.

Türk Tabipleri Birliği, Sağlık Bakanlığı tarafından "pandemi kurullarının" dışında tutulmasına rağmen, ilk günden itibaren toplumun aydınlatılması, eğitimi ve pandemiye hazırlanması başta olmak üzere salgının her aşamasında üzerine düşen sorumluluğu yerine getireceğini taahhüt ederek, bilimsel birikimi, maddi olanakları ve akademik temsilcilerini büyük bir özveriyle sahanın ihtiyaçlarını gidermek için

seferber etti. Türk Tabipleri Birliği bu çabalarını hekimlerle sınırlı tutmayıp diğer sağlık meslek odaları ve sağlık sendikaları ile eşgüdümlü biçimde salgının her aşamasına müdahil olmaya, bilimsel gerçekleri ve yapılması gerekenleri tüm toplumla paylaşmaya devam ediyor.

Salgın sürecinde binlerce insanın sağlığını, işini ve gelirini kaybettiği gerçeğini görünmez kılarak “başarı öyküsü” yaratmaya çalışan siyasi iktidar karşısında, akli ve bilimi öne çıkaran, pandeminin ortak akılla ve topluma güven veren bir anlayışla yönetilmesi gerektiğini kararlılıkla savunan Türk Tabipleri Birliği toplumdaki güvenilir kurum beklentisinin de karşılığı oldu.

Topyekûn bir seferberlik gerektiren salgınla mücadelede sağlık alanındaki emek ve meslek örgütlerinin sürece katılımı bir tarafa, bu örgütler aklın ve bilimin gereklerini her söylediklerinde iktidar sözcüleri tarafından hedef gösterilerek soruşturmaların muhatabı oldu. Salgınla mücadelede en ön saftakilerin sağlığının hayatiyeti ortada iken sağlık emekçilerinin sağlığı açısından yeterli önlemler alınamadı. Bu gerekçe metninin yazıldığı anda 356 sağlık çalışanı yaşamını yitirmiş iken, Covid-19 sağlık çalışanları açısından meslek hastalığı bile ilan edilmedi. Gerekli sağlık çalışanı ataması ile mücadelenin güçlendirilmesi bir yana sağlık çalışanlarına ekranlardan ilan edilen emeklerinin doğal karşılığı olan “ek ödemeler” bile yapılmadı, iktidar “hakları ödenmez” dediği emekçilerin hakkını gerçekten ödemedi.

Demokrasinin olmazsa olmazı olan şeffaflık ve katılım için bıkmadan usanmadan mücadele eden sağlık çalışanları soruşturmaların, tutuklamaların hedefi oldular, iktidar sözcüleri tarafından –hem de pandemi ile mücadelenin en zorlu günlerinde– “suçlu” ilan edildiler.

Türk Tabipleri Birliği, tüm olumsuz koşullara rağmen sağlıklarını ve yaşamlarını kaybetme pahasına bu mücadelede büyük bir özveri gösteren tüm sağlık çalışanlarının sesi oldu.

Tüm bu gerekçelerle ödül seçici kurulu üyeleri, 2020 SODEV İnsan Hakları, Demokrasi, Barış ve Dayanışma Ödülü’nü tüm sağlık çalışanlarını temsilen Türk Tabipleri Birliği’ne verme karar aldı.

Ödül Jürisi adına gerekçeyi kaleme alan,
Arzu ÇERKEZOĞLU

Bağımsız Jüri Üyeleri: Arzu Çerkezoğlu, Can Atalay,
İoanna Kuçuradi, Kadri Gürsel

Doğal Jüri Üyeleri: Ertan Aksoy, Ercan Karakaş,
Aydın Cıngı, Erol Kızılelma, Babür Atıla